

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 419/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. Č., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd a podľa čl. 7 prvej vety Všeobecnej deklarácie ľudských práv rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 45/2006 zo 17. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. Č. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2008 doručená sťažnosť Ing. L. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 7 prvej vety Všeobecnej deklarácie ľudských práv rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo V 45/2006 zo 17. decembra 2007. Ústavný súd výzvou zo 7. augusta 2008 vyzval sťažovateľa odstrániť nedostatky v sťažnosti tak, aby doložil právoplatné rozhodnutie najvyššieho súdu, a upozornil ho, že inak sťažnosť odmietne. Dňa 21. augusta 2008 bolo ústavnému súdu doručené predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu.

Skutkovým základom sťažnosti je to, že sťažovateľ ako žalobca podal prvostupňovému (krajskému) súdu žalobu z dôvodu vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze B., ktorý žalobe vyhovel. Najvyšší súd ako odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol. Prvostupňový súd rozhodoval o platnosti uznesenia členskej schôdze B. na základe nastolenej otázky, či členská schôdza bola platne zvolaná, alebo nie, a dospel k záveru, že členská schôdza platne zvolaná nebola. Odvolací súd (najvyšší súd) však dospel k inému záveru, a to z dôvodu, že nemožno rozhodovať podľa § 242 Obchodného zákonníka, ak sa nesplnia podmienky v ňom uvedené, a preto vyniesol právny názor na základe predložených dôkazov, že podmienky podľa § 242 Obchodného zákonníka splnené neboli, a teda nie je možné rozhodnúť o neplatnosti uznesenia členskej schôdze B. Dovolací súd (najvyšší súd) tento záver odvolacieho súdu potvrdil a zamietol dovolanie.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ má za to, že uvedené lehoty nemožno na predmetný prípad použiť. Spomínané lehoty sa totiž viažu iba na namietanie neplatnosti uznesenia členskej schôdze ako orgánu družstva, teda členskej schôdze riadne zvolanej. Pokiaľ členská schôdza riadne zvolaná nebola, nie je možné zhromaždenie členov za členskú schôdzu ako orgán družstva považovať, ani uznesenia na tomto zhromaždení akceptovať ako právne úkony členskej schôdze. Ide o absolútne neplatné, resp. vo vzťahu k riadnej členskej schôdzi neexistujúce právne úkony, ktoré riadnou členskou schôdzou nikdy neboli urobené a preto na ne nemožno vzťahovať lehoty...“

Ďalej sťažovateľ namieta aj to, že všeobecné súdy porušili rovnosť účastníkov konania tým, že nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu tak, aby dospeli k inému právnenému záveru. Sťažovateľ tvrdí:

„... hoci odporca poprel predložený listinný dôkaz púhym tvrdením, súd akceptoval iba toto tvrdenie. Je vecou súdu, či považuje dôkaz predložený sťažovateľom za dôveryhodný, nemôže však jeho nedôveryhodnosť a najmä nedostatočnú dôkaznú silu založiť iba na ústnom a ničím nepodloženom tvrdení odporcu.“

Napokon sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta aj to, že rozhodnutie dovolacieho súdu je nepreskúmateľné, pretože nedostatočne zdôvodnil svoje tvrdenie vo výroku a v odôvodnení rozhodnutia.

Sťažovateľ v sťažnosti požadoval, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 45/2006 zo 17. decembra 2007 boli porušené označené základné práva, a navrhol ústavnému súdu zrušiť rozhodnutie najvyššieho súdu zo 17. decembra 2007 a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, ako aj priznať mu úhradu trov konania a primerané finančné zadosťučinenie.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom

predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 16/04, I. ÚS 27/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 55/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotnými rozhodnutiami došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca nebol úspešný v súdnom konaní, v ktorom žaloval neplatnosť uznesenia členskej schôdze B. Sťažovateľ namieta najmä tú skutočnosť, že nemožno rozhodovať o platnosti či neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva, ak samotná schôdza nie je uznášaniaschopná. Takéto uznesenie pokladá sťažovateľ za absolútne nulitný akt, teda za akt, na ktorý sa pozerá, ako keby nikdy vydaný nebol. Túto skutočnosť vytýka najvyššiemu súdu ako odvolaciemu aj dovolaciemu súdu aj z toho dôvodu, že odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu z iného právneho názoru, k akému dospel prvostupňový súd.

Ústavný súd konštatuje, že uvedeným postupom a rozhodnutím dovolacieho súdu nezistil žiadnu možnosť porušenia označených základných práv alebo slobôd, realnosť ktorých by mohol posúdiť po ich prijatí na ďalšie konanie. Už aj judikatúra všeobecných súdov (pozri sp. zn. 2 Obo 46/2002) zotrváva na právnom názore, že súd neskúma absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ale iba neplatnosť rozhodnutia (inej právnej skutočnosti) členskej schôdze družstva, porovnateľnú s relatívnou neplatnosťou právneho úkonu, ktorej sa treba dovolať. To sa aj v predmetnom konaní udialo. Fakt, že najvyšší súd nerozhodol v súlade s právnym názorom sťažovateľa, nezakladá samo osebe porušenie ústavných práv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd konštatuje, že odvolací súd, ale aj súd dovolací ústavne konformným spôsobom posúdili daný právny stav, keď za meritum veci určili splnenie podmienok, na základe ktorých sa žalobca môže domáhať na súde určenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva. Ved' nie je možné rozhodovať o merite, ak nie je jasné splnenie podmienky na podanie žaloby. Z tohto dôvodu aj ústavný súd zastáva názor, že odôvodnenie dovolacieho súdu je plne zlučiteľné s ústavou. Podľa uvedeného § 242 Obchodného zákonníka je možnosť skúmať len platnosť uznesenia, nie uznášaniaschopnosť členskej schôdze, a navyše všeobecný súd nehľadá ex offio na neplatnosť uznesenia, ale na splnenie podmienok na podanie návrhu na súd.

Ústavný súd dodáva, že navrhovať dôkazy má účastník konania, no právo hodnotiť dôkazy má len súd, tak ako to bolo v napádanom konaní. Zásada voľného hodnotenia dôkazov má okrem iného zabezpečiť nestrannosť súdneho rozhodovania, a tak má vytvoriť priestor pre vytvorenie si právneho názoru pre konajúceho sudcu. Vzhľadom na námietky sťažovateľa uvedené v sťažnosti nebolo možné nijako konštatovať arbitrárnosť v rozhodovaní, resp. vybočenie z medzí ústavy.

Ústavný súd na záver konštatuje, že postupom dotknutých súdov nijako nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu ústavou garantovaných práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2008